Hoe breng ik een zaak voor de rechter?

Nyderlandai

1 Moet ik naar de rechter gaan of is er een alternatief?

Nee, u hoeft niet altijd naar de rechter om uw geschil op te lossen. Het is in sommige zaken goed mogelijk uw geschil op te lossen door gebruik te maken van alternatieve vormen van geschiloplossing, zoals mediation en arbitrage.

2 Geldt er een termijn voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechter?

Ja, in veel gevallen wel. De termijnen om een zaak aanhangig te maken verschillen van geval tot geval en dit laat zich niet in algemene zin beantwoorden. Voor vragen kan men zich het beste wenden tot een advocaat of Het Juridisch Loket.

3 Moet ik in deze lidstaat naar de rechter gaan?

In de hoofdregel wordt de gedaagde partij opgeroepen door de rechter van de lidstaat waarin hij of zij woont.

4 Zo ja, bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op mijn woonplaats en de woonplaats van de andere partij, dan wel op andere aspecten van mijn zaak?

Tenzij de wet anders bepaalt, dient u uw zaak bij de rechtbank van de woonplaats van de gedaagde aanhangig te maken. Bij gebrek van een bekende woonplaats van de gedaagde in Nederland, is de rechter van zijn werkelijke verblijfplaats ook bevoegd. U zult dus moeten achterhalen op welk adres en in welke Nederlandse gemeente de gedaagde partij woont. Als dat bekend is, kunt u met behulp van de Wet op de rechterlijke indeling nagaan binnen welk arrondissement die woon- of verblijfplaats ligt. Aan de hand daarvan kan worden bepaald bij welke rechtbank de zaak moet worden aangebracht.

5 Bij welke rechtbank moet ik mijn zaak aanhangig maken in deze lidstaat, gelet op de aard van mijn zaak en het bedrag van de vordering?

Voor de beantwoording van deze vraag wordt verwezen naar de vorige vraag. Voor meer informatie over bij welke rechter u de zaak aanhangig dient te maken, wordt u verwezen naar de website van De Rechtspraak.

6 Kan ik mijn zaak zelf bij de rechtbank aanhangig maken of moet dat via een tussenpersoon, zoals een advocaat?

In Nederland is het wettelijk uitgangspunt dat de partijen zich in burgerlijke en handelszaken moeten laten vertegenwoordigen door een advocaat. Hierbij maakt het geen verschil of het gaat om: een dagvaardingsprocedure, een verzoekschriftprocedure of een kort geding, een voorlopige voorzieningenprocedure of bijvoorbeeld een verstekprocedure.

Alleen voor vorderingen met een maximum van € 25.000,- of voor vorderingen van onbepaalde waarde, maar waarbij een duidelijke aanwijzing bestaat dat zij geen hogere waarde vertegenwoordigen dan € 25.000,-, geldt een uitzondering. In deze gevallen is de kantonrechter bevoegd en kunnen partijen ervoor kiezen om zelf te procederen. U bent dan niet verplicht om een advocaat in te schakelen. Daarnaast behandelt de kantonrechter ook arbeidszaken, huurzaken, consumentenkoopzaken, consumentenkredietzaken. Voor deze zaken is het niet van belang wat de hoogte van de vordering is in geld uitgedrukt. Tevens zijn bewind, curatele, mentorschap en het verwerpen of aanvaarden van een erfenis onderwerpen waar de kantonrechter over gaat.

Voor meer informatie over het al dan niet verplicht inschakelen van een advocaat kunt u hier terecht.

7 Tot wie moet ik mij richten om de zaak aanhangig te maken: tot de receptie of tot de griffie van de rechtbank, of een andere dienst?

De schriftelijke stukken waarmee een zaak aanhangig kan worden gemaakt, moeten worden gericht aan de griffie van het bevoegde gerecht. In dat verband moet wel het verschil in dagvaardingsprocedures en verzoekschriftprocedures in het oog worden gehouden. Bij dagvaardingsprocedures vindt eerst betekening aan de gedaagde van de dagvaarding plaats, waarna vervolgens het exploot van de dagvaarding bij de griffie wordt ingediend. Beide handelingen moeten door een deurwaarder worden verricht. Hierna verloopt de procedure via de zogenaamde rol (lijst van zaken die op de zitting worden behandeld). In een verzoekschriftprocedure wordt een verzoekschrift rechtstreeks ingediend bij de griffie en verloopt ook de rest van de procedure via de griffie van het bevoegde gerecht. Zie ook ‘Betekening en kennisgeving van stukken’.

8 In welke taal kan ik mijn eis indienen? Kan het mondeling of moet het schriftelijk? Kan het per fax of e-mail?

In Nederland is de rechtstaal in het Nederlands. Dat betekent dat de inleidende dagvaarding of het inleidend verzoekschrift (schriftelijk) in het Nederlands gesteld moet worden. Een uitzondering hierop geldt, indien het gaat om processtukken in een geding dat aanhangig is bij een in de provincie Friesland gevestigd gerecht. Deze stukken mogen in het Fries worden gesteld.

Indiening van stukken bij de griffie van een gerecht kan ook door middel van een faxbericht. Stukken die door middel van faxapparatuur vóór 24.00 uur van de laatste dag van een lopende termijn ter griffie zijn ontvangen, gelden als binnen de termijn ingediend. Hierop geldt een uitzondering: Verzoekschriften in familiezaken worden niet geaccepteerd indien deze per fax zijn verstuurd. Stukken kunnen niet per e-mail worden ingediend.

9 Zijn er speciale formulieren voor de aanhangig making van zaken en zo niet, hoe moet ik mijn zaak aanhangig maken? Zijn er elementen die een dossier zeker moet bevatten?

Dagvaardingsprocedure

Bij dagvaardingsprocedures vindt eerst door de deurwaarder betekening aan de gedaagde plaats, waarna vervolgens het exploot van de dagvaarding bij de griffie wordt ingediend. In de dagvaarding moet in ieder geval staan: de naam van de eiser, wat de vordering is, de naam van de gedaagde, reden van de vordering en met welke bewijsstukken eiser de vordering onderbouwt. In de dagvaarding staat ook de datum van de zitting en bij welke rechtbank de zaak zal voorkomen.

Het dossier moet de volgende stukken bevatten:

De originele dagvaarding - zo nodig: herstelexploot en verlof ingevolge artikel 117 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;

Indien de dagvaarding in het buitenland moet worden betekend, de originele stukken waaruit blijkt dat dit op de juiste wijze is geschied;

Een verkregen bewijs van toevoeging of inkomensverklaring, dan wel een afschrift van de aanvraag van een toevoeging of een inkomensverklaring;

Een bewijsstuk van de woonplaatskeuze van de gedaagde partij;

De in het geding te brengen producties (stukken);

De mededeling of vóór de procedure eerst mediation heeft plaatsgevonden, en worden in de navolgende gevallen bovendien nog de volgende stukken in kopie overgelegd:

indien aanspraak wordt gemaakt op vergoeding van beslagkosten, een kopie van de beslagstukken;

in zaken van verwijzing, het verwijzingsvonnis en de tot aan de verwijzing genomen stukken;

indien de dagvaarding moet worden gepubliceerd of vertaald in een vreemde taal, de stukken waaruit blijkt dat dit is geschied.

Verzoekschriftenprocedure

In een verzoekschriftprocedure wordt een verzoekschrift rechtstreeks ingediend bij de griffie en verloopt ook de rest van de procedure via de griffie van het bevoegde gerecht.

Het dossier moet de volgende stukken bevatten:

Voornamen, naam en woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats in Nederland, het werkelijk verblijf van de verzoeker, alsmede;

De naam, adres, woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats in Nederland, het werkelijk verblijf van iedere verweerder en iedere belanghebbende, voor zover bij verzoeker bekend, alsmede;

Een duidelijke omschrijving van het verzoek en de gronden waarop het verzoek berust, waaronder de gronden voor de relatieve bevoegdheid van de rechter, alsmede;

De naam en het telefoonnummer van de behandelend advocaat;

In zaken betreffende een nalatenschap vermeldt het verzoekschrift tevens de laatste woonplaats van de overledene of de reden waarom deze vermelding niet mogelijk is.

Indien een partij zich bij dagvaarding, conclusie of akte op enig stuk beroept, is zij verplicht een afschrift van het stuk bij te voegen.

10 Moet ik gerechtelijke kosten betalen? Zo ja, wanneer? Moet ik direct bij het indienen van mijn eis de kosten voor een advocaat betalen?

Bij het aanhangig maken van een zaak dient griffierecht te worden betaald. De hoogte daarvan is afhankelijk van de aard en waarde van het geschil. In de praktijk schiet de advocaat dit bedrag vaak voor, waarna het bij u in rekening wordt gebracht. Als het in de loop van de procedure nodig is om een deskundige in te schakelen (bijvoorbeeld een accountant, medicus of technicus), dan zal de rechter die kosten uiteindelijk ten laste brengen van de verliezende partij. De rechter kan hierover een andere beslissing nemen, bijvoorbeeld in het geval van familiezaken waarbij de kosten meestal blijven voor de partij die ze heeft gemaakt. Datzelfde geldt ook voor de kosten van getuigen of van andere vormen van bewijs.

Advocaten vragen voor hun werkzaamheden een honorarium dat is gebaseerd op een uurtarief, tenzij recht bestaat op gesubsidieerde rechtsbijstand (zie ook vraag 11). Advocatentarieven zijn in Nederland in beginsel vrije tarieven. Het is raadzaam hierover tijdig inlichtingen in te winnen bij de advocaat die u ter zijde staat of bij de Nederlandse Orde van Advocaten. De meeste advocaten vragen een voorschot en declareren vervolgens in de loop van het geding voor hun werkzaamheden, gevolgd door een slotafrekening.

11 Kan ik rechtsbijstand aanvragen?

In Nederland bestaat de mogelijkheid van gesubsidieerde rechtshulp. U kunt in sommige gevallen een vergoeding krijgen voor de kosten van juridisch advies en bijstand bij een procedure. Indien u de kosten voor een advocaat niet (helemaal) kunt betalen, kunt u onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor een bijdrage in de kosten van rechtsbijstand. De Raad voor Rechtsbijstand betaalt dan een deel van de kosten van een advocaat. U betaalt alleen de ‘eigen bijdrage’. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van uw financiële situatie. De aanvraag wordt door de advocaat ingediend bij de Raad voor rechtsbijstand. Op de website van de Raad voor Rechtsbijstand kunt u meer informatie vinden over gesubsidieerde rechtsbijstand.

12 Wanneer is mijn zaak officieel aanhangig gemaakt? Ontvang ik een bevestiging van de autoriteiten dat mijn zaak correct aanhangig is gemaakt?

In de dagvaardingsprocedure geldt dat het geding aanhangig is vanaf het moment van betekening van de dagvaarding door de gerechtsdeurwaarder aan de gedaagde. Het exploot van dagvaarding wordt door de eiser ter griffie ingediend uiterlijk op de laatste dag waarop de griffie is geopend, voorafgaande aan de in de dagvaarding vermelde roldatum (datum waarop de zitting is gepland). De aanhangigheid vervalt indien het exploot niet uiterlijk op het hiervoor genoemde tijdstip ter griffie is ingediend, tenzij binnen twee weken na de in de dagvaarding vermelde roldatum een geldig herstelexploot is uitgebracht.

Bij de verzoekschriftprocedure is het geding aanhangig als het verzoekschrift ter griffie is ingediend.

In het algemeen wordt geen bevestiging verstuurd dat een zaak op geldige wijze aanhangig is gemaakt. Bij dagvaardingszaken wordt in geval van een gebrekkige dagvaarding de eisende partij in sommige gevallen in de gelegenheid gesteld het gebrek te herstellen. Bij een verzoekschriftprocedure geldt hetzelfde. De griffie is echter niet verplicht om dat te doen.

13 Ontvang ik gedetailleerde informatie over de tijdsplanning van diverse zittingen (zoals het tijdstip waarop ik in de rechtszaal mag verschijnen)?

Nauwkeurige inlichtingen over het tijdsschema van een procedure kunnen door de griffie van de rechtbank of bij het aanhangig maken van het geschil nog niet worden gegeven. Vanzelfsprekend ontvangt u wel bericht wanneer uw zaak uiteindelijk zal worden behandeld. Beide partijen krijgen een uitnodiging voor de zitting. In die uitnodiging staat wanneer en waar de zitting plaatsvindt.

Laatste update: 16/11/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.